§ 63
Ändringar i arbetsordning för regionfullmäktige

RS 2020-0208

Ärendebeskrivning

Förslag till ändring av regionfullmäktiges arbetsordning.

Beslutsunderlag

Regiondirektörens tjänsteutlåtande
Förslag till ändring av regionfullmäktiges arbetsordning

Yrkande

Ordförande Irene Svenonius (M) yrkar bifall till regionrådsberedningens förslag i skrivelse den 4 mars.

Beslut

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar följande.

Arbetsordning för regionfullmäktige i Region Stockholm ändras i enlighet med bilagan – Förslag till ändring av regionfullmäktiges arbetsordning.

Expedieras till

Regionfullmäktige
Akten

Regionrådsberedningen

SKRIVELSE
2020-03-04

RS 2020-0208

Regionstyrelsen

Ändringar i arbetsordning för regionfullmäktige

Föredragande regionråd: Irene Svenonius

Ärendebeskrivning
Förslag till ändring av regionfullmäktiges arbetsordning.

Förslag till beslut
Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen föreslå att regionfullmäktige beslutar följande.

Arbetsordning för regionfullmäktige i Region Stockholm ändras i enlighet med bilagan – Förslag till ändring av regionfullmäktiges arbetsordning.

Regionrådsberedningens motivering
Under mandatperioden har överläggningar om formerna för arbetet i fullmäktige förts mellan partiernas gruppledare under ledning av fullmäktiges presidium. Även regionstyrelsen har efterlyst smidigare arbetsformer. Resultatet föreligger här i ett förslag från presidiet som även har cirkulerats bland partierna för synpunkter.

Utöver en uppdatering av namn till ”region” i olika former finns ett antal förslag på att förenkla arbetet, bland annat att krav på undertecknande av interpellationer och motioner tas bort. Tidpunkten för inlämnande av både interpellationer och motioner tydliggörs, tidigareläggs och samordnas. Dessutom görs personkretsen till vilka interpellationer och frågor kan riktas organisationsneutral. Partierna förutsätts också skapa utfyllande praxis och överenskommelser utöver arbetsordningen.

Beslutsunderlag
Regiondirektörens tjänsteutlåtande
Förslag till ändring av regionfullmäktiges arbetsordning

Irene Svenonius

Regionstyrelsen
Regionledningskontoret
Hanna Nyström Schraml

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-02-28

RS 2020-0208

Regionstyrelsen

Ändringar i arbetsordning för regionfullmäktige

Ärendebeskrivning
Förslag till ändring av regionfullmäktiges arbetsordning.

Beslutsunderlag
Regiondirektörens tjänsteutlåtande
Förslag till ändring av regionfullmäktiges arbetsordning

Förslag till beslut
Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen föreslå att regionfullmäktige beslutar följande.

> Arbetsordning för regionfullmäktige i Region Stockholm ändras i enlighet med bilagan – Förslag till ändring av regionfullmäktiges arbetsordning.

Regionledningskontorets förslag och motivering

Sammanfattning
I ärendet föreslås ett antal ändringar i arbetsordning för regionfullmäktige. Arbetsordningen har genomgått en översyn och förändringar föreslås för att underlätta och effektivisera fullmäktiges arbete samt för att återspegla namnändringen till Region Stockholm och de övriga namnändringar som följer av denna. Bland de föreslagna förändringarna återfinns bland annat att krav på undertecknande av interpellationer och motioner tas bort. Tidpunkten för inlämnande av både interpellationer och motioner tydliggörs, tidigareläggs och samordnas. Dessutom görs personkretsen till vilka interpellationer och frågor kan riktas organisationsneutral. Partierna föreslås att rangordna sina interpellationer.

Bakgrund
Arbetsordningen för fullmäktige har genomgått en allmän översyn mot bakgrund av namnändringen från Stockholms läns landsting till Region

Stockholm. Samtidigt har en översyn skett för att göra arbetsordningen tydligare och effektivisera fullmäktiges arbete.

Överväganden
Med anledning av vad som framkommit vid översynen av fullmäktiges arbetsordning föreslås vissa ändringar i arbetsordningen. Samtliga föreslagna ändringar redovisas i sin helhet i bilagan förslag till ändrad arbetsordning för fullmäktige i Region Stockholm. Nedan exemplifieras och motiveras ett antal av de föreslagna ändringarna.

Ändringarna syftar till att underlätta och effektivisera fullmäktiges arbete. Tidigare krav på att interpellationer och motioner ska undertecknas har tagits bort och i förslaget anges endast att interpellantens eller motionärens/motionärernas namn ska framgå av handlingen. Bedömningen har gjorts att riktigheten av interpellationen eller motionen ändå kan säkerställas. För det fall att det behövs får sekreteraren företa kontroller.

Inlämning av interpellationer och motioner föreslås tidigareläggas och samordnas i tid till klockan 23.00 tre arbetsdagar före sammanträdesdagen. Genom att ange arbetsdagar undviks den otydlighet som tidigare har förevarit vid helgdagar före sammanträdesdagen.

För att effektivisera behandlingen av interpellationer och motioner har tiden för vissa inlägg förkortats. För alla interpellationer har tid för första inlägg för annan än interpellanten och svaranden kortats ned från tre till två minuter och för sammanslagna interpellationer har sista inlägg för svaranden kortats ner från två till en minut vilket motsvarar vad som gäller för vanliga interpellationer. För beslutsärenden har en uppdelning skett i två grupper, dels för motioner, dels för övriga beslutsärenden och det första inlägget vid motioner har förkortats från fem till tre minuter.

I syfte att åstadkomma en flexibilitet vid organisationsförändringar har kretsen till vilka interpellationer och frågor kan riktas skrivits om till att vara organisationsneutral. Utgångspunkten är att interpellationer och frågor får riktas till föredragande regionråd eller till ordförande i nämnd om föredragande regionråd saknas. Dessutom anges i förslaget att partierna rangordnar interpellationerna och att de behandlas i den ordningen med hänsynstagande till partiernas respektive storlek på motsvarande sätt som gäller för frågor. Samtliga interpellationer kommer dock att behandlas medan frågor endast tas upp vid ett sammanträde.

Andra ändringar som föreslås är tydligare regleringar av normalt längsta tid för sammanträden, vad som händer vid förändringar av tid för sammanträden eller om dessa ställs in, vad som gäller för ersättare och inträden under pågående ärenden, närvaroregistrering m.m.

I kommunallagen anges krav på att fullmäktiges sammanträden ska protokollföras men detta krav gäller endast så kallade beslutsprotokoll. Det står fullmäktige fritt att därutöver besluta om så kallade debattprotokoll. I Region Stockholm finns en tradition att stenografiskt uppta yttranden och sammanställa dessa i så kallade debattprotokoll. I förslaget till ändrad arbetsordning föreslås stycket om att yttranden tas upp stenografiskt tas bort men avsikten är inte att för närvarande ändra nuvarande ordning med stenografer vid fullmäktiges sammanträden. Fullmäktiges presidium kommer att överväga framtida behov av att uppta yttranden stenografiskt bland annat mot bakgrund av modern teknik och kostnader.

Ändringar har även föreslagits för att återspegla tidigare fattade beslut. För att återspegla Region Stockholms ändrade budgetprocess har tiden för fullmäktiges antagande av budgeten ändrats från att ske före juni månad till att normalt beslutas före november månads utgång. I budget 2019 beslutade fullmäktige att Stockholms läns landsting skulle kallas Region Stockholm från och med den 1 januari 2019. Landstingsfullmäktige, landstingsstyrelsen och landstingsråd ändrade namn till regionfullmäktige, regionstyrelsen och regionråd från samma datum. Arbetsordningen har uppdaterats för att återspegla dessa namnändringar.

Slutligen har mindre justeringar skett i arbetsordningen för att bättre återspegla hur fullmäktige arbetar samt mindre språkliga justeringar gjorts.

Ekonomiska konsekvenser
Förslagen medför inga ekonomiska konsekvenser.

Carina Lundberg Uudelepp
Regiondirektör

Anne Rundquist
Chefsjurist

Beslutsexpediering:
Akt
Juridik

Godkänd av Carina Lundberg Uudelepp, 2020-02-28

Regionstyrelsen

ÄNDRINGSBILAGA 2020-

RS 2020-0208

Regionstyrelsen

Förslag till ändrad arbetsordning för regionfullmäktige

Läsanvisning avseende ändringar:

Paragrafer och kommentarer
Ändringar i paragraftexten och i kommentarerna har markerats i *kursiv stil* i den nuvarande och föreslagna lydelsen.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
ARBETSORDNING FÖR FULLMÄKTIGE I STOCKHOLMS *LÄNS LANDSTING*	ARBETSORDNING FÖR FULLMÄKTIGE I *REGION* STOCKHOLM

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
Beslutad av *landstings*fullmäktige den 16-17 december 2014, § 176 LS 1410-1211, den 8 maj 2018, § 99 LS 2016-1193.	Beslutad av *region*fullmäktige den *[ ] 2020 § [ ] RS*

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
Utöver det som föreskrivs om *landstings*fullmäktige i lag eller	Utöver det som föreskrivs om *region*fullmäktige i lag eller annan

annan författning gäller bestämmelserna i denna arbetsordning.	författning gäller bestämmelserna i denna arbetsordning.

Antalet ledamöter

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
1 § *Landstings*fullmäktige har 149 ledamöter.	**1 §** *Region*fullmäktige har 149 ledamöter.

Kommentar 1 §
Enligt 5 kap. 5 § kommunallagen 2017:725 (KL) bestämmer fullmäktige hur många ledamöter som fullmäktige ska ha med beaktande av att antalet ska vara udda och minst 101. Om antalet ersättare finns det bestämmelser i vallagen 2005:837

När och var sammanträden ska hållas m.m.

2 §
Före utgången av december månad bestämmer fullmäktige dagar för det följande årets sammanträden.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
När sammanträdesordningen ska göras upp måste beaktas att vissa regelmässigt återkommande frågor ska avgöras inom bestämda tider. Således ska val till olika förtroendeuppdrag ske före utgången av december månad före mandatperiodens början. Budgeten *ska* bestämmas före utgången av *juni* månad. *Även b*eslut med anledning av revisionsberättelse ska fattas före utgången av juni månad året näst efter det som revisionen avser. Ordföranden bestämmer tid för sammanträdens början och slut.	När sammanträdesordningen ska göras upp måste beaktas att vissa regelmässigt återkommande frågor ska avgöras inom bestämda tider. Således ska val till olika förtroendeuppdrag ske före utgången av december månad före mandatperiodens början. Budgeten bestäms *normalt* före utgången av *november* månad. *B*eslut med anledning av revisionsberättelse ska fattas före utgången av juni månad året näst efter det som revisionen avser. Ordföranden bestämmer tid för sammanträdens början och slut.

Normalt bör sammanträde börja kl. 10.00 och avslutas när dagordningen är genomgången. Interpellationer behandlas mellan kl. 10.00 och 12.00. Frågor behandlas mellan kl 12.00 och 13.00. Behandling av beslutsärenden inleds kl. 13.00.	Normalt bör sammanträde börja kl. 10.00 och avslutas när dagordningen är genomgången. Interpellationer *bör* behandlas mellan kl. 10.00 och 12.00. Frågor *bör* behandlas mellan kl. 12.00 och 13.00. Behandling av beslutsärenden inleds kl. 13.00 *om inte annat har aviserats i kallelsen. Sammanträdena bör avslutas före kl. 21.00. Ordföranden ska före detta klockslag fråga fullmäktige om sammanträdet ska slutföras samma dag eller om återstående ärenden ska behandlas vid nästa sammanträde eller vid extra sammanträde.*
Nytt stycke	*Om det föreligger särskilda skäl, får ordföranden efter samråd med vice ordförandena ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet.*
Nytt stycke	*Om ordföranden beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dagen för ett sammanträde ska ändras, låter ordföranden snarast underrätta varje ledamot och ersättare om beslutet. Uppgift om beslutet ska snarast tillkännages på regionens anslagstavla.*
Kommentar 2 §	**Kommentar 2 §**
Enligt 5 kap 12 § KL bestämmer fullmäktige när ordinarie sammanträden ska hållas. Sammanträde ska även hållas om styrelsen eller minst en tredjedel av fullmäktiges ledamöter begär det eller om ordföranden anser att det behövs.	Enligt 5 kap 12 § KL bestämmer fullmäktige när ordinarie sammanträden ska hållas. Sammanträde ska även hållas om styrelsen eller minst en tredjedel av fullmäktiges ledamöter begär det eller om ordföranden anser att det behövs.
Det bör inte påbörjas någon behandling av en ny interpellation	*Utgår.*

efter kl. 11.45. Påbörjad interpellationsdebatt som inte har hunnit avslutas kl. 12.00 bör ajourneras till dess att samtliga beslutsärenden behandlats. *Nytt stycke*	*Ordförandens rätt att ställa in sammanträden och att ändra tiden eller dagen för ett sammanträde gäller endast innan sammanträdet inletts. När sammanträdet väl har inletts beslutar fullmäktige om detta.*

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
3 § *Om sammanträde ej kan slutföras på utsatt dag ska det fortsätta genast eller vid senare tidpunkt.* Om sammanträde ska fortsätta vid senare tidpunkt, bestämmer och tillkännager ordföranden genast ny tid *och plats* för det fortsatta sammanträdet. Vid fortsatt sammanträde får nya ärenden inte tas upp.	**3 §** *Om fullmäktige inte* kan *slutföra ett* sammanträde på utsatt dag *kan fullmäktige besluta att förlänga tiden för sammanträdet. Fullmäktige kan också besluta att avbryta sammanträdet och hålla fortsatt sammanträde en senare dag för att behandla de ärenden som återstår*. Om sammanträde ska fortsätta vid senare tidpunkt, bestämmer och tillkännager ordföranden genast ny tid för det fortsatta sammanträdet. Vid fortsatt sammanträde får nya ärenden inte tas upp.

Extra sammanträde ska hållas om styrelsen eller minst en tredjedel av fullmäktiges ledamöter begär det eller om ordföranden anser att det behövs.

En begäran om extra sammanträde ska göras skriftligen hos ordföranden och ska undertecknas av de förtroendevalda som begär extra sammanträde samt innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas behandlade på det extra sammanträdet.

4 §
Sammanträden hålls i Landstingshuset i Stockholm eller på annan plats, som bestäms av ordföranden.

Kallelse, dagordningar och handlingar

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
5 § Varje ledamot och ersättare kallas till sammanträde enligt 5 kap. 15 § KL. Dagordningen är en del av kallelsen. Ärende som fullmäktige ska behandla ska uppföras på dagordningen så snart *landstings*styrelsen yttrat sig. Handlingar i ärendena bör tillställas ledamöter och ersättare, i för dem läsbar form, samtidigt med kallelsen/dagordningen.	**5 §** Varje ledamot och ersättare kallas till sammanträde enligt 5 kap. 15 § KL. Dagordningen är en del av kallelsen. Ärende som fullmäktige ska behandla ska uppföras på dagordningen så snart *region*styrelsen yttrat sig. Handlingar i ärendena bör tillställas ledamöter och ersättare, i för dem läsbar form, samtidigt med kallelsen/dagordningen.

Tillkännagivande om sammanträden m.m.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
6 § Tillkännagivande om sammanträde med *landstings*fullmäktige utfärdas enligt bestämmelserna i 5 kap. 13 och 14 §§ KL. Tillkännagivande på *landstingets* anslagstavla ska innehålla uppgifter om de ärenden som ska avgöras genom beslut samt om besvarande av interpellationer. Ärenden behandlas i den ordning de tagits upp i tillkännagivandet. Fullmäktige får dock besluta om ändring av ordningsföljden. Tillkännagivande om sammanträde, vid vilken revisionsberättelse framläggs, ska minst en vecka före sammanträdet även tillställas de	**6 §** Tillkännagivande om sammanträde med *region*fullmäktige utfärdas enligt bestämmelserna i 5 kap. 13 och 14 §§ KL. Tillkännagivande på *regionens* anslagstavla ska innehålla uppgifter om de ärenden som ska avgöras genom beslut samt om besvarande av interpellationer. Ärenden behandlas i den ordning de tagits upp i tillkännagivandet. Fullmäktige får dock besluta om ändring av ordningsföljden. Tillkännagivande om sammanträde, vid vilken revisionsberättelse framläggs, ska minst en vecka före sammanträdet även tillställas de

revisorer som framlagt berättelsen. Har enligt 3 § arbetsordningen tid bestämts för fortsatt sammanträde ska tillkännagivande om sammanträdet utfärdas med uppgift om de beslutsärenden som inte slutbehandlats. Om tillkännagivande inte hinner utfärdas ska frånvarande ledamöter underrättas om tiden genom förvaltningens kansli. *Till frånvarande hänförs även ledamot, som företrätts av ersättare.*	revisorer som framlagt berättelsen. Har enligt 3 § arbetsordningen tid bestämts för fortsatt sammanträde ska tillkännagivande om sammanträdet utfärdas med uppgift om de beslutsärenden som inte slutbehandlats. Om tillkännagivande inte hinner utfärdas ska frånvarande ledamöter *och ersättare* underrättas om tiden genom förvaltningens kansli.

Kommentar 6 §

Tillkännagivandet på anslagstavlan avseende interpellationer ska innehålla uppgift om interpellationsnummer, interpellant samt ämnesområde för interpellationen.

Sedan den 1 januari 2018 har landstinget en digital anslagstavla på sin webbplats enligt 8 kap. 9-10 §§ KL.

Närvaro- och yttranderätt vid fullmäktiges sammanträden

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
7 § Rätt att närvara och delta i fullmäktiges överläggningar men ej i besluten har, även om de ej är ledamöter i fullmäktige, 1. *landstings*råd 2. ordföranden samt 1:e och 2:e vice ordförande i *landstings*styrelsen 3. ordföranden eller vice ordföranden i en nämnd vars verksamhetsområde ett ärende berör 4. vid interpellationer och frågor den	**7 §** Rätt att närvara och delta i fullmäktiges överläggningar men ej i besluten har, även om de ej är ledamöter i fullmäktige, 1. *region*råd 2. ordföranden samt 1:e och 2:e vice ordförande i *region*styrelsen 3. ordföranden eller vice ordföranden i en nämnd vars verksamhetsområde ett ärende berör 4. vid interpellationer och frågor den

personkrets som anges under §§ 17 och 18 5. revisor vid behandling av årsberättelse, delårsrapporter och revisionsberättelse för den verksamhet som *hans* uppdrag avser	personkrets som anges under §§ 17 och 18 5. revisor vid behandling av årsberättelse, delårsrapporter och revisionsberättelse för den verksamhet som *revisorns* uppdrag avser

6. revisors sakkunniga biträde vid behandlande av revisionsberättelse för den verksamhet som uppdraget avser.

Kommentar 7 §

Enligt KL 5 kap. 40 § får fullmäktige besluta att även andra än ledamöter ska ha rätt att delta i överläggningarna men inte i besluten. Fullmäktige kan, såsom det skett i 7 § arbetsordningen, besluta om detta generellt men även besluta i enskilda fall.

Ordning vid sammanträdena

8 §
Ordföranden bör aktivt leda debatten. Om någon talare avlägsnar sig från ämnet för överläggningen och efter tillsägelse inte rättar sig, får ordföranden ta ifrån talaren ordet. I övrigt får ingen avbryta en talare under ett anförande.

Uppstår oordning som ordföranden inte kan avstyra, får ordföranden ajournera eller upplösa sammanträdet.

Tillfällig ordförande

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
9 § År då allmänna val av ledamöter i *landstings*fullmäktige har ägt rum tjänstgör som ordförande, intill dess val av fullmäktiges presidium förrättats, den som varit ledamot i fullmäktige längst tid – ålderspresident. Om två eller fler varit ledamöter lika lång tid, har den till levnadsåren äldste företräde.	**9 §** År då allmänna val av ledamöter i *region*fullmäktige har ägt rum tjänstgör som ordförande, intill dess val av fullmäktiges presidium förrättats, den som varit ledamot i fullmäktige längst tid – ålderspresident. Om två eller fler varit ledamöter lika lång tid, har den till levnadsåren äldste företräde.

Om varken ordförande eller vice ordförande kan närvara vid ett sammanträde utövas ordförandeskapet av den som varit ledamot längst tid, intill dess fullmäktige utsett ordförande för sammanträdet. Om två eller fler varit ledamöter lika lång tid, har den till levnadsåren äldste företräde.

Val till förtroendeuppdrag

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
10 § År då allmänna val av ledamöter i *landstings*fullmäktige ägt rum förrättar det nyvalda fullmäktige vid sitt första möte val av 1. fullmäktiges ordförande samt förste och andre vice ordförande, som tillsammans utgör fullmäktiges presidium 2. fullmäktiges sekreterare och ersättare 3. *landstings*råd, *gruppledare* samt innehavare av andra av fullmäktige inrättade särskilda arvodesbefattningar för ärendeberedning 4. föredragande i *landstings*rådsberedningen samt ordförande och vice ordförande i denna beredning 5. ledamöter och ersättare i *landstings*styrelsen 6. ordförande samt förste och andre vice ordförande i *landstings*styrelsen 7. ledamöter och ersättare i fullmäktiges valberedning	**10 §** År då allmänna val av ledamöter i *region*fullmäktige ägt rum förrättar det nyvalda fullmäktige vid sitt första möte val av 1. fullmäktiges ordförande samt förste och andre vice ordförande, som tillsammans utgör fullmäktiges presidium 2. fullmäktiges sekreterare och ersättare 3. *region*råd samt innehavare av andra av fullmäktige inrättade särskilda arvodesbefattningar för ärendeberedning 4. föredragande i *region*rådsberedningen samt ordförande och vice ordförande i denna beredning 5. ledamöter och ersättare i *region*styrelsen 6. ordförande samt förste och andre vice ordförande i *region*styrelsen 7. ledamöter och ersättare i fullmäktiges valberedning

Fullmäktiges ordförande samt förste och andre vice ordförande liksom sekreteraren och dennes ersättare väljs för ett år.	Fullmäktiges ordförande samt förste och andre vice ordförande liksom sekreteraren och dennes ersättare väljs för ett år.
Angående mandattid, valbarhet, nyval, valbarhetens upphörande och avsägelse tillämpas för innehavare av särskild arvodesbefattning enligt p 3 ovan vad som gäller för *landstings*råd.	Angående mandattid, valbarhet, nyval, valbarhetens upphörande och avsägelse tillämpas för innehavare av särskild arvodesbefattning enligt p 3 ovan vad som gäller för *region*råd.
Innan val*et* fastställer fullmäktige fördelningen av föredragningsskyldigheten mellan de föredragande.	Innan val *enligt p 3 ovan* fastställer fullmäktige fördelningen av föredragningsskyldigheten mellan de föredragande.
Valberedningen framlägger förslag till de övriga val som fullmäktige ska förrätta, om inte fullmäktige beslutar annat.	Valberedningen framlägger förslag till de övriga val som fullmäktige ska förrätta, om inte fullmäktige beslutar annat.
Nytt stycke.	*Gruppledare anmäls av respektive parti till fullmäktiges presidium.*
Kommentar 10 §	**Kommentar 10 §**
Med hänsyn till det stora antalet förtroendeuppdrag som ska tillsättas efter nyval, bör minst två sammanträden hållas då val kan förrättas. Vid det första sammanträdet, som bör utsättas under oktober, väljs innehavare till de i 10 § nämnda förtroendeuppdragen. Vid följande sammanträde som torde kunna hållas i december månad, utses innehavare till det stora flertalet uppdrag efter förslag från valberedningen.	Med hänsyn till det stora antalet förtroendeuppdrag som ska tillsättas efter nyval, bör minst två sammanträden hållas då val kan förrättas. Vid det första sammanträdet, som bör utsättas under oktober, väljs innehavare till de i 10 § nämnda förtroendeuppdragen. Vid följande sammanträde som torde kunna hållas i december månad, utses innehavare till det stora flertalet uppdrag efter förslag från valberedningen.
Om fullmäktige för en och samma partigrupp ska välja två eller flera befattningshavare (som inte är	Om fullmäktige för en och samma partigrupp ska välja två eller flera befattningshavare (som inte är

föredragande *landstings*råd) för ärendeberedning och/eller gruppledningsuppgifter anmäler gruppen i samband med valet den huvudsakliga uppgiftsfördelningen mellan befattningshavarna. Då proportionella val ska förrättas ska förslagen jämte skiljaktiga meningar överlämnas till fullmäktige i form av tryckta valsedlar och får ej åtföljas av annat yttrande. Valsedlarna utdelas till fullmäktiges ledamöter *vid sammanträdets början*. Valsedlar ska vara enkla, slutna och fria från all tvetydighet beträffande andra personer. Vid proportionella val gäller lagen om proportionellt valsätt *inom landsting, kommunfullmäktige m.m.* (1992:339).	föredragande *region*råd) för ärendeberedning och/eller gruppledningsuppgifter anmäler gruppen i samband med valet den huvudsakliga uppgiftsfördelningen mellan befattningshavarna. Då proportionella val ska förrättas ska förslagen jämte skiljaktiga meningar överlämnas till fullmäktige i form av tryckta valsedlar och får ej åtföljas av annat yttrande. Valsedlarna utdelas till fullmäktiges ledamöter. Valsedlar ska vara enkla, slutna och fria från all tvetydighet beträffande andra personer. Vid proportionella val gäller lagen om proportionellt valsätt (1992:339).

Fullmäktiges valberedning

11 §
Valberedningen utses för samma tjänstgöringsperiod som fullmäktige. Antalet ledamöter och ersättare bestäms för varje tjänstgöringsperiod. Beredningen väljer inom sig en ordförande och vice ordförande samt väljer sekreterare. Valberedningens ordförande framlägger valberedningens skrivelser och förslag till fullmäktige. Beredningen får inom sig inrätta ett arbetsutskott, bestående av en representant för varje parti som är representerat i fullmäktige.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
Valberedningen ska lägga fram förslag i alla valärenden som fullmäktige ska behandla med undantag för dem som anges i 10 § första stycket ovan och de val som landstingsstyrelsens *ägarutskott*	Valberedningen ska lägga fram förslag i alla valärenden som fullmäktige ska behandla med undantag för dem som anges i 10 § första stycket ovan och de val som *region*styrelsen ska framlägga

och Landstingshuset i Stockholm AB ska framlägga förslag till enligt reglemente för landstingsstyrelse och nämnder *respektive ägardirektiv*.	förslag till enligt reglemente för *region*styrelse*n*.
Det ankommer bl.a. på valberedningen att lägga fram förslag till val av styrelser för Landstingshuset i Stockholm AB, AB Storstockholms Lokaltrafik samt styrelseledamöter i stiftelser, lekmannarevisorer i *landstingets* bolag, revisorer i nämnder och i stiftelser.	Det ankommer bl.a. på valberedningen att lägga fram förslag till val av styrelser för Landstingshuset i Stockholm AB, AB Storstockholms Lokaltrafik, *Waxholms Ångfartygs AB*, *Locum AB, ägarrådet i AB Transitio* samt styrelseledamöter i stiftelser, lekmannarevisorer i *regionens* bolag, revisorer i nämnder och i stiftelser.
Val av revisorer bör ske före val av ledamöter till nämnder, styrelser och beredningar för att undvika konflikt med jävsregler och valbarhetsregler.	Val av revisorer bör ske före val av ledamöter till nämnder, styrelser och beredningar för att undvika konflikt med jävsregler och valbarhetsregler.
Kommentar 11 §	**Kommentar 11 §**
*Landstings*styrelsen*s ägarutskott* ska nominera ledamöter i styrelserna för Karolinska Universitetssjukhuset och Stockholms läns sjukvårdsområde samt till *landstingets* hel- och delägda bolag, med undantag för ovan nämnda bolag *och Landstingshuset i Stockholm AB:s dotterbolag*.	*Region*styrelsen ska nominera ledamöter i Karolinska Universitetssjukhuset och Stockholms läns sjukvårdsområde samt till *regionens* hel- och delägda bolag, med undantag för ovan nämnda bolag.

Placering och närvaro

12 §
Ordföranden låter upprätta en plan över fullmäktiges sammanträdeslokal och anger däri bestämd plats för varje ledamot samt övriga som äger delta i

fullmäktiges sammanträden. Fullmäktiges ledamöter bör placeras partivis så långt detta är möjligt med hänsyn till lokalens utformning.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
Vid sammanträdets början och vid början av ny sammanträdesdag registreras varje ledamots och tjänstgörande ersättares närvaro.	Vid sammanträdets början och vid början av ny sammanträdesdag registreras varje ledamots och tjänstgörande ersättares närvaro. *Ledamöter och tjänstgörande ersättare som inträder under dagen registrerar sin närvaro när de inträder.*
Nytt stycke	*Närvarokontroll för att kontrollera fullmäktiges beslutsförhet sker innan beslutsärendena inleds.*
Om ordföranden finner det erforderligt kan närvaro*registrering* företas även senare under fullmäktiges sammanträde.	Om ordföranden finner det erforderligt kan närvaro*kontroll* företas även senare under fullmäktiges sammanträde.

Anmälan av förhinder m.m.

13 §
Förhinder att inställa sig till sammanträde ska anmälas till respektive partikansli, som kallar en ersättare enligt den mellan ersättarna gällande tjänstgöringsordningen. Den som saknar partikansli anmäler förhinder till förvaltningens kansli, som kallar en ersättare för denne enligt den mellan ersättarna gällande tjänstgöringsordningen.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
Nytt stycke.	*Om samtliga ersättare för en ledamot är förhindrade att inställa sig eller att fortsätta delta i ett sammanträde, ska i ledamotens ställe den ersättare inträda som enligt den bestämda ordningen står i tur att tjänstgöra för den ledamot*

	som har fått den första platsen för partiet i valkretsen. Om sådan ersättare inte kan tjänstgöra, ska den ersättare inträda som står i tur att tjänstgöra för den ledamot som har fått den andra platsen för partiet i valkretsen och så vidare efter samma grund. Om partiets samtliga ersättare i valkretsen är förhindrade att inställa sig eller att fortsätta delta i ett sammanträde, inträder ersättare som har utsetts för partiet i annan valkrets efter den grund som anges ovan. Ersättare som har utsetts i den valkrets där partiets röstetal är högst har då företräde.
Ledamot och ersättare som inställer sig under pågående sammanträde registrerar detta. Ledamot och ersättare som under pågående sammanträde inställer sig för tjänstgöring får *ej* inträda under pågående ärende utan först sedan ärendet avslutats. Detta gäller ej vid sammanträde för fastställande av landstingets budget, då överenskommelse träffats om särskilda regler. Under budgetsammanträdet sker inträdet efter beslut av ordföranden.	Ledamot och ersättare som inställer sig under pågående sammanträde registrerar detta. Ledamot och ersättare som under pågående sammanträde inställer sig för tjänstgöring får *som huvudregel inte* inträda under pågående ärende utan först sedan ärendet avslutats. *Om det föreligger synnerliga skäl får ordföranden besluta om att inträde får ske under pågående handläggning av ett ärende.* Vid sammanträde för fastställande av regionens budget träffas överenskommelse om särskilda regler. Under budgetsammanträdet sker inträdet efter beslut av ordföranden.

Kommentar 13 §

Enligt 5 kap. 19 § KL har en ledamot som inställer sig under pågående sammanträde rätt att tjänstgöra även om ersättare inträtt i ledamotens

ställe. En ledamot som avbrutit tjänstgöringen vid ett sammanträde på grund av annat hinder än jäv, får därefter under samma dag inte tjänstgöra vid sammanträdet.

Talarordning

14 §
Talare erhåller ordet i den ordning de anmäler sig. Utan hinder härav och oberoende av företrädesrätt, varom stadgas här nedan, får ordföranden i beslutsärenden ge talare ordet för replik. Replik ska innebära en sakupplysning eller rättelse med anledning av närmast föregående talares anförande. Replik medges också en talare för att bemöta angrepp från dennes sida. Replik kan endast begäras under ett anförande.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
Ordföranden i *landstings*styrelsen och särskild företrädare för varje partigrupp i fullmäktige äger på begäran för sitt första inlägg erhålla ordet före annan. Samma rätt har *landstings*råd i ärende som *landstings*rådet föredragit i *landstingsråds*beredningen. Vid behandling av budgeten tillkommer nämnda rätt, förutom föredraganden, även det *landstings*råd vars ansvarsområde är föremål för överläggning.	Ordföranden i *region*styrelsen och särskild företrädare för varje partigrupp i fullmäktige äger på begäran för sitt första inlägg erhålla ordet före annan. Samma rätt har *region*råd i ärende som *region*rådet föredragit i *region*rådsberedningen. Vid behandling av budgeten tillkommer nämnda rätt, förutom föredraganden, även det *region*råd vars ansvarsområde är föremål för överläggning.
Vid behandling av motion har motionären rätt att inleda debatten.	Vid behandling av motion har motionären*, eller vid dennes frånvaro, annan ledamot i dennes ställe* rätt att inleda debatten.
Nytt stycke	*Ordföranden kan besluta om ändrad talarordning.*
Talare ska tala från talarstol eller från sin plats.	Talare ska tala från talarstol eller från sin plats. *Replik och korta anföranden bör tas från respektive ledamots plats.*

Förfarande vid omröstning och val

15 §
När fullmäktige har förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som har framställts under överläggningen och kontrollerar att de har uppfattats korrekt.

Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
Om ordföranden anser att det behövs ska den ledamot som har framställt ett yrkande avfatta det skriftligt.	*Yrkande som inte återfinns i protokoll från regionstyrelsen eller annat direkt tillsändande beredningsorgan ska lämnas skriftligt till presidiet före sammanträdets början eller snarast möjligt.*
Vid omröstning används landstingssalens voteringssystem.	Vid omröstning används landstingssalens voteringssystem.
Omröstning kan dock ske genom upprop varvid ledamöter och tjänstgörande ersättare avger sin röst muntligen, eller vid val, sin röstsedel. Ordföranden utser i sådant fall tre ledamöter att anteckna de muntligt avgivna rösterna samt att vid omröstning avseende val, granska de avgivna sedlarnas riktighet.	Omröstning kan dock ske genom upprop varvid ledamöter och tjänstgörande ersättare avger sin röst muntligen, eller vid val, sin röstsedel. Ordföranden utser i sådant fall tre ledamöter att anteckna de muntligt avgivna rösterna samt att vid omröstning avseende val, granska de avgivna sedlarnas riktighet.
En ledamot som avser att *avstå från* att delta i ett beslut ska anmäla detta till ordföranden, innan ordföranden lägger fram förslag till beslut.	En ledamot som avser att *inte* delta i ett beslut ska anmäla detta till ordföranden, innan ordföranden lägger fram förslag till beslut.

Protokoll

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
16 §	**16 §**

Sekreteraren för fullmäktiges protokoll. Protokollet justeras av ordföranden och två justeringsmän som utses bland ledamöterna för varje sammanträde.	Sekreteraren för fullmäktiges protokoll. Protokollet justeras av ordföranden och två justeringsmän som utses bland ledamöterna för varje sammanträde. *Normalt utses förste och andre vice ordföranden till justeringsmän jämte ordföranden.*
Fullmäktige får besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart.	Fullmäktige får besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart.
Yttranden vid sammanträde ska upptas stenografiskt och utskriften ska så snart som möjligt överlämnas till förvaltningens kansli av stenografen. Förvaltningens kansli tillställer talaren ett exemplar.	*Stycket utgår.*

Interpellationer

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
17 § En interpellation ska vara skriftlig och *undertecknad* av en ledamot. Interpellationen bör inges till förvaltningens kansli senast fyra dagar före sammanträdet vid vilket den är avsedd att framställas för beslut om den får ställas.	**17 §** En interpellation ska vara skriftlig och *interpellantens namn ska framgå*. Interpellationen bör inges till förvaltningens kansli senast kl. 23.00 *tre arbets*dagar före sammanträdet vid vilket den är avsedd att framställas för beslut om den får ställas. En interpellation bör därmed normalt lämnas senast kl. 23.00 torsdagen veckan innan ett sammanträde som infaller på en tisdag.
En ersättare får lämna in en interpellation under ett sammanträde, om ersättaren tjänstgör som ledamot vid sammanträdet. Ordinarie ledamot behöver inte tjänstgöra vid det	En ersättare får lämna in en interpellation under ett sammanträde, om ersättaren tjänstgör som ledamot vid *hela eller delar av* sammanträdet. *Endast om ersättaren tjänstgör*

sammanträde som en inlämnad interpellation är avsedd att framställas för beslut om den får ställas.	*vid det tillfälle när interpellationen besvaras har denne möjlighet att delta i debatten.* Ordinarie ledamot behöver inte tjänstgöra vid det sammanträde som en inlämnad interpellation är avsedd att framställas för beslut om den får ställas.
Interpellationer får riktas till - föredragande *landstingsråd,* *- ordförandena i landstingsstyrelsen och nämnderna samt ordförande i fullmäktigeberedning,* *- ordförande i utskott inom landstingsstyrelsen och utskott inom annan nämnd,* *- ordförandena i programberedningarna och sjukvårdsstyrelserna under hälso- och sjukvårdsnämnden under förutsättning att de är förtroendevalda i landstinget,* *- ordförandena i styrelserna för de direkt eller indirekt landstingsägda bolagen.*	*Interpellationer får riktas till föredragande regionråd eller till ordförande i nämnd om föredragande regionråd saknas. Regionråd/ordförande i nämnd som saknar föredragande regionråd får överlämna till förtroendevald i regionen som uppbär ordförandeskap att besvara interpellation som tillhör organets ansvarsområde. Partierna i fullmäktige kan träffa en överenskommelse om till vilka uppdrag/personer som besvarandet av en interpellation kan överlämnas.*
Ordförandena i landstingsstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden samt trafiknämnden får överlämna till ordförande i underlydande organ under respektive nämnd att besvara interpellation i ämne som tillhör det underlydande organets ansvarsområde.	*Stycket utgår.*
Enligt 5 kap. 60 § KL ska interpellationerna ha ett bestämt innehåll och vara försedda med motivering. De bör ställas enbart i angelägenheter av större intresse för *landstinget*.	Enligt 5 kap. 60 § KL ska interpellationerna ha ett bestämt innehåll och vara försedda med motivering. De bör ställas enbart i angelägenheter av större intresse för *Region Stockholm*.

Tillåts interpellationen bör den besvaras senast vid nästa sammanträde. Svar på interpellation ska lämnas skriftligt och före besvarandet tillställas fullmäktiges ledamöter.	Tillåts interpellationen bör den besvaras senast vid nästa sammanträde. Svar på interpellation ska lämnas skriftligt och före besvarandet tillställas fullmäktiges ledamöter. *Det skriftliga svaret skickas med övriga handlingar inför fullmäktigesammanträdet.*
Om svaret lämnas på annat sammanträde än det vid vilken beslut fattats att interpellationen får ställas, ska skriftligt svar tillställas interpellanten senast 24 timmar före sammanträdet.	*Stycket utgår.*
Nytt stycke	*Varje parti föreslår en prioriteringsordning av interpellationer som lämnas in för beslut om de får ställas. Ordföranden ordnar interpellationerna med hänsynstagande till partiernas storlek i den ordning de ska behandlas.*
Fullmäktiges ordförande *får* efter att ha hört vice ordförandena besluta om sammanslagning av interpellationsdebatt avseende interpellationer inom samma ämnesområde. Sammanslagning sker i möjligaste mån efter samråd med interpellanterna och svaranden.	*Interpellationer som rör samma ämne bör sambehandlas.* Fullmäktiges ordförande beslutar, efter *samråd* med vice ordförandena, om sammanslagning av interpellationsdebatt avseende interpellationer inom samma ämnesområde. Sammanslagning sker i möjligaste mån efter samråd med interpellanterna och svaranden.
Behandlingen av interpellationer *bör som regel fullföljas* även om interpellanten är frånvarande vid	Behandlingen av interpellationer *kan genomföras* även om interpellanten är frånvarande vid

sammanträdet då interpellationen ska besvaras. Interpellationer får besvaras även om färre än hälften av fullmäktiges ledamöter är närvarande.	sammanträdet då interpellationen ska besvaras. Interpellationer får besvaras även om färre än hälften av fullmäktiges ledamöter är närvarande.
Kommentar 17 § Interpellation ska vara *ställd* till *landsting*sråd/svarande med utgångspunkt från gällande ansvarsfördelning/arbetsordning. Fullmäktiges sekreterare gör en första bedömning huruvida detta uppfylls och påpekar eventuella felaktigheter. I tveksamma fall avgör ordförande efter samråd med övriga presidiet. Interpellation får i enlighet med vad som anges i denna bestämmelse överlämnas till annan svarande. Fullmäktiges sekreterare gör en första bedömning. I tveksamma fall avgör ordförande efter samråd med övriga presidiet. *Med undertecknad avses ett teknikneutralt begrepp. Förutom underskrift i original godtas t.ex. undertecknade handlingar som skannats och skickats per e-post.* *Nytt stycke.* *Nytt stycke.*	**Kommentar 17 §** Interpellation ska vara *riktad* till *region*råd/svarande med utgångspunkt från gällande ansvarsfördelning/arbetsordning. Fullmäktiges sekreterare gör en första bedömning huruvida detta uppfylls och påpekar eventuella felaktigheter. I tveksamma fall avgör ordförande efter samråd med övriga presidiet. Interpellation får i enlighet med vad som anges i denna bestämmelse överlämnas till annan svarande. Fullmäktiges sekreterare gör en första bedömning. I tveksamma fall avgör ordförande efter samråd med övriga presidiet. *Stycket utgår.* *Fullmäktiges sekreterare får genomföra vederbörliga kontroller för att tillse att interpellationen kommer från rätt person för det fall att det behövs.* *Med förtroendevalda i regionen avses ledamöter och ersättare i fullmäktige, nämnder och*

	fullmäktigeberedningar samt de som fullgör ett förtroendeuppdrag på heltid eller betydande del av heltid som t.ex. regionråd och oppositionsråd i enlighet med 4 kap. 1 och 2 §§ KL.

Frågor

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
18 § En fråga ska vara skriftlig och framställas av en ledamot. Frågan ska inges till förvaltningens kansli senast kl. 07.30 sammanträdesdagen. Frågan ska vara preciserad och kunna besvaras med ja eller nej. Enligt 5 kap. 64 § KL ska en fråga ha ett bestämt innehåll och får vara försedd med en inledande förklaring. Frågor *kan riktas till samma personkrets som interpellationer.* *Ordförandena i landstingsstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden samt trafiknämnden får överlämna till ordförande i underlydande organ under respektive nämnd att besvara fråga i ämne som tillhör det underlydande organets ansvarsområde.* Varje parti föreslår en prioriteringsordning av frågorna. Ordförande fördelar frågorna med	**18 §** En fråga ska vara skriftlig och framställas av en ledamot. Frågan ska inges till förvaltningens kansli senast kl. 07.30 sammanträdesdagen *då den ska ställas*. Frågan ska vara preciserad och kunna besvaras med ja eller nej. Enligt 5 kap. 64 § KL ska en fråga ha ett bestämt innehåll och får vara försedd med en inledande förklaring. *Frågor får riktas till föredragande regionråd eller till ordförande i nämnd om föredragande regionråd saknas. Regionråd/ordförande i nämnd som saknar föredragande regionråd får överlämna till förtroendevald i regionen som uppbär ordförandeskap att besvara fråga som tillhör organets ansvarsområde. Partierna i fullmäktige kan träffa en överenskommelse om till vilka uppdrag/personer som besvarandet av en fråga kan överlämnas.* Varje parti föreslår en prioriteringsordning av frågorna. Ordförande fördelar frågorna med

rimligt hänsynstagande till partiernas storlek. Ordföranden upprättar en förteckning över inkomna frågor som anger den ordning i vilken de ska besvaras. Frågan överlämnas efter detta till svaranden. Förteckningen tillställs till ledamöterna innan frågorna besvaras. Endast den som ställer frågan och den som svarar deltar i överläggningen. Frågor får besvaras även om färre än hälften av fullmäktiges ledamöter är närvarande. **Kommentar 18 §** Fråga ska vara ställd till *landstings*råd/-svarande med utgångspunkt från gällande ansvarsfördelning/arbetsordning. Fullmäktiges sekreterare gör en första bedömning huruvida detta uppfylls och påpekar eventuella felaktigheter. I tveksamma fall avgör ordförande efter samråd med övriga presidiet. Fråga får i enlighet med vad som anges i denna bestämmelse överlämnas till annan svarande. Fullmäktiges sekreterare gör en första bedömning. I tveksamma fall avgör ordförande efter samråd med övriga presidiet. *Fullmäktige kan före viss frågas besvarande besluta, att frågan i ämnet får bli föremål för överläggning utan den i 5 kap. 64 § KL angivna begränsningen*	rimligt hänsynstagande till partiernas storlek. Ordföranden upprättar en förteckning över inkomna frågor som anger den ordning i vilken de ska besvaras. Frågan överlämnas efter detta till svaranden. Förteckningen tillställs till ledamöterna innan frågorna besvaras. Endast den som ställer frågan och den som svarar deltar i överläggningen. Frågor får besvaras även om färre än hälften av fullmäktiges ledamöter är närvarande. **Kommentar 18 §** Fråga ska vara ställd till *region*råd/-svarande med utgångspunkt från gällande ansvarsfördelning/arbetsordning. Fullmäktiges sekreterare gör en första bedömning huruvida detta uppfylls och påpekar eventuella felaktigheter. I tveksamma fall avgör ordförande efter samråd med övriga presidiet. Fråga får i enlighet med vad som anges i denna bestämmelse överlämnas till annan svarande. Fullmäktiges sekreterare gör en första bedömning. I tveksamma fall avgör ordförande efter samråd med övriga presidiet. *Stycket utgår.*

Beredning

19 § Om inte fullmäktige beslutar något annat bestämmer *landstings*styrelsen hur de ärenden som *landstings*fullmäktige ska avgöra ska beredas.	**19 §** Om inte fullmäktige beslutar något annat bestämmer *region*styrelsen hur de ärenden som *region*fullmäktige ska avgöra ska beredas.

Fullmäktiges presidium

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
20 § Fullmäktiges ordförande i samråd med vice ordförandena - ansvara för planeringen av fullmäktigearbetet - bereder frågor och ärenden om ansvarsfrihet och anmärkning - ansvarar för representation, uppvaktning och kondoleanser rörande fullmäktige samt veteraner - beslutar i ärenden om gemensam representation med Stockholms stad - upprättar förslag till budget för revisorerna enligt 11 kap. 8 § KL.	**20 §** Fullmäktiges ordförande i samråd med vice ordförandena - ansvara*r* för planeringen av fullmäktigearbetet - bereder frågor och ärenden om ansvarsfrihet och anmärkning - ansvarar för representation, uppvaktning och kondoleanser rörande fullmäktige samt veteraner - beslutar i ärenden om gemensam representation med Stockholms stad - upprättar förslag till budget för revisorerna enligt 11 kap. 8 § KL.

Kommentar 20 §

Fullmäktige ska enligt 5 kap. 24 § KL besluta i frågan om ansvarsfrihet ska beviljas eller vägras. Detta beslut ska motiveras. Enligt 5 kap. 32 § KL ska fullmäktige även inhämta förklaringar från berörda nämnder och beredningar över revisionsanmärkningar. Fullmäktige ska även enligt 5 kap. 24 § KL ta ställning till om anmärkning ska framställas, ett beslut som även det ska motiveras.

Motioner

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
21 § En motion ska vara skriftlig och undertecknad av en eller flera ledamöter. En motion väcks genom att den ges in till förvaltningens kansli eller vid ett sammanträde med fullmäktige. En ersättare får väcka en motion bara när ersättaren tjänstgör som ledamot vid ett sammanträde. Motionen bör ges in till förvaltningens kansli senast *kl. 18.00 dagen före* sammanträdet med fullmäktige. Om motion lämnas vid sammanträde bör detta ske senast kl. 12.00. *Nytt stycke.* **Kommentar 21 §**	**21 §** En motion ska vara skriftlig och *motionärens/motionärernas namn ska framgå*. En motion väcks genom att den ges in till förvaltningens kansli eller vid ett sammanträde med fullmäktige. En ersättare får väcka en motion bara när ersättaren tjänstgör som ledamot vid *hela eller delar av* ett sammanträde. *Endast om ersättaren tjänstgör vid det tillfälle när motionen behandlas av fullmäktige har denne möjlighet att delta i debatten.* Motionen bör ges in till förvaltningens kansli senast kl. *23.00 tre arbets*dagar före sammanträdet med fullmäktige. *En motion bör därmed normalt lämnas senast kl. 23.00 torsdagen veckan innan ett sammanträde som infaller på en tisdag*. Om motion lämnas vid sammanträde bör detta ske senast kl. 12.00. *Regionstyrelsen ska årligen för fullmäktige redovisa de motioner som väckts för minst ett år sedan och som inte har beretts färdigt.* **Kommentar 21 §**

Med undertecknad avses här ett teknikneutralt begrepp. Förutom underskrift i original godtas t.ex. undertecknade handlingar som skannats och skickats per e-post. *Nytt stycke.*	*Stycket utgår.* *Fullmäktiges sekreterare får genomföra vederbörliga kontroller för att tillse att motionen kommer från rätt person för det fall att det behövs.*

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
Överenskommelse mellan de i *landstings*fullmäktige representerade partierna om riktlinjer för *landstings*fullmäktiges debatter Tid för inlägg och antalet inlägg. Interpellationer: Svaranden föredrar svaret varvid hänvisning kan ske till utdelat svar. Interpellanten 3 min Svaranden 3 min Interpellanten *3* min Svaranden 3 min Interpellanten 1 min Svaranden 1 min Sammanslagna interpellationer: Svaranden föredrar svaret varvid hänvisning kan ske till utdelat svar. Interpellant A) 3 min Interpellant B) 3 min Svaranden 5 min Interpellant A) 2 min Interpellant B) 2 min Svaranden 3 min Interpellant A) 1 min Interpellant B) 1 min Svaranden *2* min	Överenskommelse mellan de i *region*fullmäktige representerade partierna om riktlinjer för *region*fullmäktiges debatter Tid för inlägg och antalet inlägg. Interpellationer: Svaranden föredrar svaret varvid hänvisning kan ske till utdelat svar. Interpellanten 3 min Svaranden 3 min Interpellanten *2* min Svaranden *2* min Interpellanten 1 min Svaranden 1 min Sammanslagna interpellationer: Svaranden föredrar svaret varvid hänvisning kan ske till utdelat svar. Interpellant A) 3 min Interpellant B) 3 min Svaranden 5 min Interpellant A) 2 min Interpellant B) 2 min Svaranden 3 min Interpellant A) 1 min Interpellant B) 1 min Svaranden *1* min

För interpellationer och sammanslagna interpellationer gäller även följande: Övriga talare *3* + 1 min Om polemiskt inlägg görs från ny talare kan ordföranden medge att svaranden eller interpellanterna får ett ytterligare inlägg om 1 minut. Ny talare kan få ordet först efter det att svaranden och interpellanten haft var sitt inlägg. Frågor: Fråga 1 min Svaranden 2 min Frågeställaren 1 min Svaranden 1 min Beslutsärenden: I de fall särskild överenskommelse ej har träffats om debattregler tillämpas följande ordning: Varje talare får göra tre inlägg. Första inlägg 5 min – andra inlägg 3 min - tredje inlägg 1 minut. *Nytt stycke* Vid beslutsärenden får repliker förekomma. Repliktid Repliktiden är 1 minut. Antal repliker Vid varje replikskifte tillåts högst två repliker per person	För interpellationer och sammanslagna interpellationer gäller även följande: Övriga talare *2* + 1 min Om polemiskt inlägg görs från ny talare kan ordföranden medge att svaranden eller interpellanterna får ett ytterligare inlägg om 1 minut. Ny talare kan få ordet först efter det att svaranden och interpellanten haft var sitt inlägg. Frågor: Fråga 1 min Svaranden 2 min Frågeställaren 1 min Svaranden 1 min Beslutsärenden – *ej motioner*: I de fall särskild överenskommelse ej har träffats om debattregler tillämpas följande ordning: Varje talare får göra tre inlägg. Första inlägg 5 min – andra inlägg 3 min - tredje inlägg 1 minut. *Beslutsärenden – motioner:* *Varje talare får göra tre inlägg.* *Första inlägg 3 min – andra inlägg 3 min - tredje inlägg 1 minut.* Vid *samtliga* beslutsärenden får repliker förekomma. Repliktid Repliktiden är 1 minut. Antal repliker Vid varje replikskifte tillåts högst två repliker per person